

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מיכל מרים וולדיגר

פ/25/6546

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – גמלת שאירים לאלמנה שנישאה מחדש), התשפ"ו–2026

1. תיקון סעיף 255. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 255, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), אלמנה שחזרה ונישאה ויש עמה ילדים שהניח אחריו המבוטח, לא תפקע זכותה לקצבת שאירים כל זמן שהילדים עמה."

דברי הסבר

סעיף 255 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, יחד עם ההוראות שנקבעו לפיו, קובעים כי זכותם של אלמן או אלמנה לקצבת שאירים פוקעת עם נישואיהם בשנית, אלא אם כן הכנסתו של בן הזוג החדש נמוכה מן הסכום שנקבע ומתקיים אחד מן התנאים הבאים : בן הזוג החדש אינו מסוגל לכלכל עצמו או שביום נישואיהם מלאו לו 60 שנה.

הסדר זה, אשר שולל מאלמנות ואלמנים שנישאו בשנית את קצבת השאירים לה היו זכאים טרם נישואיהם השניים, מייצר מעין "קנס" על נישואים חוזרים, ומאלץ את האלמן או האלמנה לבחור בין קצבה חיונית לביטחון הכלכלי שלהם לבין הקמת תא משפחתי חדש. כך נוצר למעשה חסם כלכלי משמעותי מפני נישואים חוזרים. חסם זה משפיע במיוחד על אלמנים ואלמנות שמגדלים ילדים יתומים הסמוכים על שולחנם שכן הם מסתמכים לעיתים קרובות על קצבת השאירים לה הם זכאים כדי לכלכל את משק הבית וכדי לעמוד בהוצאות הכרוכות בגידול ילדיהם.

אלמן או אלמנה שעימם ילדים, אשר חוזרים ונישאים מחדש, נושאים עקב פקיעת זכאותם לקצבת השאירים במשא כלכלי המתווסף לאתגרי ההורות ולקשיים הרגשיים שעשויים להיות במערכת המורכבת של ילדים יתומים הנוכחים בנישואים מחדש.

לפיכך, מוצע לקבוע כי הזכות של אלמן או אלמנה שנישאו בשנית לקצבת שאירים לא תפקע, כל עוד הם מגדלים ילד יתום שהניח אחריו המבוטח.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יעקב אשר (פ/25/6240). הצעת החוק זהה לפ/25/6240 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

כ"ב בשבט התשפ"ו (09.02.2026)